

behorend bij ontwerp-Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

ontwerp-Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, ook wel genoemd Amvb Ruimte

1. Algemene bepalingen

2. Nationale belangen

- 2.1 Rijkswaardwegen
- 2.2 Project Mainportontwikkeling Rotterdam
- 2.3 Kustfundament
- 2.4 Grote rivieren
- 2.5 Waddenzee en waddengebied
- 2.6 Defensie
- 2.7 Hoofdwegen en hoofdspoorwegen
- 2.8 Elektriciteitsvoorziening
- 2.9 Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen
- 2.10 Ecologische hoofdstructuur
- 2.11 Primaire waterkeringen buiten het kustfundament
- 2.12 IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte)
- 2.13 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

3. Overige bepalingen

ontwerp-Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 (begripsomschrijvingen)

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - bijlage*: bij dit besluit behorende bijlage;
 - gebouw*: gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet met inbegrip van woonwagens;
 - geometrische plaatsbepaling*: plaatsbepaling als geregeld bij of krachtens artikel 1.2.5 van het Besluit ruimtelijke ordening;
 - GML-bestand*: elektronisch geografisch databestand met kenmerk NL.IMRO.0000.IM..., opgemaakt in Geography Markup Language;
 - kaart*: kaart opgenomen als bijlage bij dit besluit;
 - wet*: Wet ruimtelijke ordening.
2. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt onder bestemmingsplan mede verstaan:
 - a. wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet;
 - b. inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de wet;
 - c. beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de wet;
 - d. projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet.
3. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt onder toelichting bij een bestemmingsplan mede verstaan de ruimtelijke onderbouwing, bedoeld in artikel 2.12, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
4. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt onder bestemming mede verstaan regels met het oog op de bestemming, tenzij anders is bepaald.
5. Dit besluit is van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, verleend door Onze Minister, Onze Minister die het aangaat of Onze Minister die het aangaat, in overeenstemming met Onze Minister.

Artikel 1.2 (algemene uitsluitingen)

Het bepaalde bij of krachtens dit besluit is niet van toepassing op een bestemmingsplan voor zover dat strekt ter uitvoering van een tracébesluit als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Tracéwet, dan wel ter uitvoering van een wegaanpassingsbesluit als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Spoedwet wegverbreding, dan wel een plan als bedoeld in artikel 6, vijfde lid, van die wet.

HOOFDSTUK 2 NATIONALE BELANGEN

TITEL 2.1 Rijkswaarwegen

Artikel 2.1.1 (begripsomschrijvingen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - CEMT-klasse*: vaarwegklasse zoals vastgesteld door de Conférence Européenne des Ministres de Transport (CEMT), gebaseerd op de afmetingen van standaardschepen en duwstellen;
 - rijkswaarweg*: voor het openbaar verkeer van schepen openstaand oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk als bedoeld in artikel 3.1 van het Waterbesluit, uitgezonderd de Noordzee, de Waddenzee, de

Westerschelde en het IJsselmeer;

vrijwaringzone: zones aan weerszijden grenzend aan een rijksvaarweg, waarvan de begrenzing en afmetingen zijn omschreven in artikel 2.1.2.

2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen de begrenzing van een rijksvaarweg of een vrijwaringzone langs een rijksvaarweg.

Artikel 2.1.2 (omschrijving vrijwaringzone)

1. De vrijwaringzone wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg, zoals opgenomen in de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet.
2. De breedte van de vrijwaringzone, gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg, bedraagt:
 - a. 10 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse II;
 - b. 20 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse III;
 - c. 25 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg van CEMT-klasse IV, V of VI;
 - d. 40 meter aan weerszijden van een zeehaventoegang;
 - e. 50 meter aan weerszijden van een rijksvaarweg binnen een afstand van 300 meter van een vaarwegsplitsing of havenuitvaart.
3. De vrijwaringzones worden in het bestemmingsplan aangewezen met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringzone - vaarweg'.

Artikel 2.1.3 (borging scheepvaartbelangen voor vlotte en veilige doorvaart)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een vrijwaringzone kan ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan nieuwe bestemmingen bevatten, mits door de nieuwe bestemming:

- a. de doorvaart van de scheepvaart in de breedte, in de hoogte en in de vaardiepte niet wordt belemmerd;
- b. de zichtlijnen voor de scheepvaart niet worden gehinderd;
- c. de zichtlijnen voor de bedienings- en begeleidingsobjecten niet worden gehinderd;
- d. de toegankelijkheid voor hulpdiensten vanaf de wal niet wordt beperkt, en
- e. de mogelijkheid tot het uitvoeren van beheer en onderhoud niet wordt belemmerd.

TITEL 2.2 Project Mainportontwikkeling Rotterdam

Artikel 2.2.1 (aanwijzing en begrenzing landaanwinningsgebied)

Als landaanwinningsgebied wordt aangewezen het gebied in de Noordzee aansluitend op het op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande havengebied, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.

Artikel 2.2.2 (gebruik van grond)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het gebied, bedoeld in artikel 2.2.1, kan de bestemming bedrijventerrein aanwijzen op een zodanige wijze dat in het landaanwinningsgebied voor ten hoogste 1000 hectare netto uitgeefbaar haven- en industrieterrein ontstaat.
2. Indien de gronden binnen de begrenzing van het gebied begrepen zijn in meer dan één bestemmingsplan, bedraagt de optelsom van het door deze plannen in het gebied toegewezen aantal hectaren netto uitgeefbaar haven- en industrieterrein ten hoogste 1000 hectare.
3. Voor het netto uitgeefbaar haven- en industrieterrein kunnen geen andere bestemmingen worden toegewezen dan die welke deep sea gebonden activiteiten mogelijk maken.
4. In afwijking van het derde lid kan voor het netto uitgeefbaar haven- en industrieterrein onder bijzondere omstandigheden en op basis van een zorgvuldige afweging een andere bestemming worden aangewezen.

Artikel 2.2.3 (aanwijzing en begrenzing duincompensatiegebied)

Als gebied voor de compensatie van de effecten van de landaanwinning op open droog duin worden de gronden aangewezen waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.

Artikel 2.2.4 (bestemmingen duincompensatiegebied)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het gebied, bedoeld in artikel 2.2.3, bevat geen bestemmingen waardoor een belemmering kan ontstaan voor de aanleg of verdere ontwikkeling van 100 hectare duincompensatie voor de ontwikkeling van de landaanwinning.

Artikel 2.2.5 (aanwijzing en begrenzing bodembeschermingsgebied)

Als gebied voor de compensatie van het verlies aan zeenatuur als gevolg van de landaanwinning worden de gronden aangewezen binnen de Voordelta, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.

Artikel 2.2.6 (bestemmingen bodembeschermingsgebied)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het gebied, bedoeld in artikel 2.2.5, bevat geen bestemmingen waardoor een belemmering kan ontstaan voor de instelling en verdere ontwikkeling zeenatuur van 31.250 hectare zeenatuur als compensatie voor de aanleg en ontwikkeling van de landaanwinning.

Artikel 2.2.7 (aanwijzing en begrenzing natuur- en recreatiegebieden)

1. Als openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Midden-IJsselmonde wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.
2. Als openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Schiebroekse en Zuidpolder wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.
3. Als openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Schiezone wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 1.

Artikel 2.2.8 (bestemmingen natuur- en recreatiegebieden)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Midden-IJsselmonde bevat ten noorden van de Essendijk bestemmingen die dienstbaar zijn aan openluchtrecreatie met natuurwaarden.
2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Midden-IJsselmonde bevat ten zuiden van de Essendijk bestemmingen die dienstbaar zijn aan hoogwaardige natuur waarbij recreatief medegebruik wordt toegestaan.
3. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste en tweede lid kan agrarische activiteiten mogelijk maken, voor zover deze een bijdrage leveren aan de functies, genoemd in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid.
4. Een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste of tweede lid kan een nevenfunctie bevatten ten behoeve van landschappelijke of cultuurhistorische elementen die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in het gebied, bedoeld in het eerste of tweede lid, aanwezig zijn.
5. In afwijking van het eerste en tweede lid kan een bestemmingsplan:
 - a. voor gronden waarop op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit gebouwen rechtmatig aanwezig zijn of waarop een gebouw krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen kan worden opgericht dan wel waarvoor een aanvraag voor zodanige vergunning is

- ingediend die kan worden verleend, een zelfde bestemming aanwijzen als die welke gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit;
- b. een dubbelbestemming aanwijzen ten behoeve van leidingen voor telecommunicatie en het transport van gassen, vloeistoffen of elektriciteit.
6. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Schiebroekse en Zuidpolder bevat voor een totale grondoppervlakte van circa 100 hectare een bestemming voor natuur en recreatie en stelt met het oog daarop regels omtrent het gebruik van die gronden.
 7. Indien de gronden, bedoeld in het zesde lid, begrepen zijn in meer dan één bestemmingsplan, bedraagt de som van het aantal hectaren dat in die bestemmingsplannen gezamenlijk bestemd is voor natuur en recreatie en daaraan dienstbare functies circa 100 hectare.
 8. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van het openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied Schiezone bevat voor een totale grondoppervlakte van circa 50 hectare een bestemming voor natuur en recreatie en stelt met het oog daarop regels omtrent het gebruik van die gronden.
 9. Indien de gronden, bedoeld in het achtste lid, begrepen zijn in meer dan één bestemmingsplan, bedraagt de som van het aantal hectaren dat in die bestemmingsplannen gezamenlijk bestemd is voor natuur en recreatie en daaraan dienstbare functies circa 50 hectare.

TITEL 2.3 Kustfundament

Artikel 2.3.1 (begripsomschrijvingen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
beschermingszone: beschermingszone als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet, voor zover grenzend aan een primaire waterkering;
kustfundament: gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 2;
nieuwe bebouwing: oprichten van bouwwerken, anders dan het vervangen van bouwwerken door bouwwerken van gelijke omvang;
primaire waterkering: primaire waterkering als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet, voor zover gelegen op het kustfundament;
stedelijk gebied: bij bestemmingsplan toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van dat samenstel en met uitzondering van lineaire bebouwing langs wegen, waterwegen of dijken.
2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen de begrenzing van het kustfundament.

Artikel 2.3.2 (afwegingskader)

In een bestemmingsplan dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan worden geen activiteiten mogelijk gemaakt die een belemmering vormen voor het uitzicht op de vrije horizon vanaf de gemiddelde hoogwaterlijn met de blik op zee.

Artikel 2.3.3 (primaire waterkering)

1. Een bestemmingsplan geeft de bestemming "waterkering" aan gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben.
2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van een beschermingszone duidt die gronden aan met de gebiedsaanduiding "vrijwaringzone – duin", indien de primaire waterkering een duin is, de gebiedsaanduiding "vrijwaringzone – dijk", indien de primaire waterkering een

dijk is en in overige gevallen de gebiedsaanduiding "vrijwaringzone – waterstaatswerk".

Artikel 2.3.4 (algemene regels ter zake van gronden behorend tot een primaire waterkering met inbegrip van de beschermingszones)

1. Met betrekking tot gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, of beschermingszones, kan een bestemmingsplan worden vastgesteld dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan voor zover bij de verwezenlijking daarvan geen belemmeringen kunnen ontstaan voor:
 - a. de instandhouding of versterking van het zandige deel van het kustfundament, of
 - b. het onderhoud, de veiligheid of mogelijkheden voor versterking van de primaire waterkering.
2. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarbij tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken kan uitsluitend verleend worden voor zover deze in overeenstemming is met het eerste lid.

Artikel 2.3.5 (bouwen in het kustfundament buiten stedelijk gebied)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden buiten het stedelijk gebied maakt ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan geen nieuwe bebouwing mogelijk.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
 - a. bouwwerken ten behoeve van tijdelijke of seizoensgebonden activiteiten;
 - b. herbouw of verbouw van een bestaand bouwwerk waarbij een eenmalige uitbreiding van het grondoppervlak met ten hoogste tien procent is toegestaan, te rekenen vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit;
 - c. bouwwerken voor het openbaar belang voor zover deze bouwwerken niet buiten de gronden, bedoeld in het eerste lid, tot stand gebracht kunnen worden. Tot deze bouwwerken behoren in elk geval:
 - 1°. bouwwerken voor telecommunicatievoorzieningen, opsporing, winning, opslag en transport van olie, gas en water, transport van elektriciteit en kleinschalige opwekking van elektriciteit door middel van windturbines;
 - 2°. bouwwerken voor het operationeel beheer van natuur of van hulpdiensten;
 - 3°. bouwwerken voor de waterstaatkundige functie van het kustfundament.
3. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover nieuwe bebouwing bijdraagt aan versterking van het zandige deel van het kustfundament.

Artikel 2.3.6 (afwijkende regels voor de Friese Waddeneilanden)

Bij verordening van de provincie Fryslân kunnen met inachtneming van artikel 2.3.4 en titel 2.5 voor de Friese Waddeneilanden andere regels worden gesteld ter zake van de onderwerpen geregeld in artikel 2.3.5.

TITEL 2.4 Grote rivieren

Artikel 2.4.1 (begripsomschrijvingen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - rivierbed*: gebied dat begrensd is overeenkomstig artikel 3.1, tweede lid, van de Waterwet, en waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 3;
 - stroomvoerend deel van het rivierbed*: gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 3.
2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen de begrenzing van het rivierbed.

Artikel 2.4.2 (relatie met watervergunning)

De artikelen 2.4.1 tot en met 2.4.5 hebben uitsluitend betrekking op activiteiten in het rivierbed waarop artikel 6.12, eerste lid, of de bij of krachtens artikel 6.15 van het Waterbesluit gestelde regels van toepassing zijn.

Artikel 2.4.3 (rivierbed)

1. Een bestemmingsplan wijst ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan alleen nieuwe bestemmingen in een rivierbed aan in het geval er sprake is van:
 - a. een zodanige situering van de bestemming dat het veilig en doelmatig gebruik van het oppervlaktewaterlichaam gewaarborgd blijft;
 - b. geen feitelijke belemmering voor de vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier;
 - c. een zodanige situering van de bestemming dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is, en
 - d. een zodanige situering van de bestemming dat de ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam niet verslechtert.
2. Bij toepassing van het eerste lid worden resterende waterstandeffecten of afname van het bergend vermogen gecompenseerd.
3. In een bestemmingsplan wordt vastgelegd hoe de effecten op de waterstand en de afname van het bergend vermogen worden gecompenseerd.

Artikel 2.4.4 (stroomvoerend deel rivierbed)

Onverminderd artikel 2.4.3 kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het stroomvoerend deel van het rivierbed ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan uitsluitend een wijziging mogelijk maken, voor zover daarbij een of meer van de volgende activiteiten worden mogelijk gemaakt:

- a. de aanleg of wijziging van waterstaatkundige kunstwerken;
- b. de verwezenlijking van voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- of recreatievaart;
- c. de bouw of wijziging van waterkrachtcentrales;
- d. de vestiging of uitbreiding van overslagbedrijven of het realiseren van overslagfaciliteiten, uitsluitend voor zover de activiteit gekoppeld is aan het vervoer over de rivier;
- e. de aanleg of wijziging van scheepswerven voor beroeps- of pleziervaartuigen;
- f. de verwezenlijking en het beheer van natuurterreinen;
- g. de uitbreiding of wijziging van bestaande steenfabrieken;
- h. de verwezenlijking van voorzieningen die onlosmakelijk met de waterrecreatie zijn verbonden;
- i. de winning van oppervlaktedelfstoffen;
- j. de verwezenlijking van voorzieningen van groot openbaar belang die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- k. activiteiten van een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven die niet buiten het rivierbed kunnen worden gerealiseerd;
- l. een functieverandering binnen de bestaande bebouwing;
- m. activiteiten die onderdeel uitmaken van de lijst van maatregelen opgenomen in de Bijlage bij de planologische kernbeslissing Ruimte voor de Rivier en waarvan de uitvoering wordt gefinancierd door Onze Minister.

Artikel 2.4.5 (stroomvoerend deel rivierbed, niet riviergebonden activiteiten met per saldo meer ruimte voor de rivier)

1. Onverminderd artikel 2.4.3 maakt een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het stroomvoerend deel van het rivierbed ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen wijziging mogelijk, die andere bestemmingen dan bedoeld in artikel 2.4.4, onder j tot en met m, toestaat tenzij daarbij activiteiten worden mogelijk gemaakt die per saldo meer ruimte voor de rivier opleveren op een vanuit rivierkundig oogpunt bezien zo gunstig mogelijke locatie.

2. Aan het eerste lid wordt slechts toepassing gegeven voor zover in het bestemmingsplan is vastgelegd welke maatregelen die per saldo meer ruimte voor de rivier opleveren worden genomen.

Artikel 2.4.6 (aanwijzing en begrenzing gebiedsreserveringen voor de lange termijn)

1. Als gebiedsreservering voor de lange termijn voor de Rijntakken worden aangewezen de gebieden waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 3.
2. Als gebiedsreservering voor de lange termijn voor de Maas worden aangewezen de gebieden waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaarten 4, 5 en 6.

Artikel 2.4.7 (geen grootschalige en kapitaalintensieve ontwikkelingen in bestemmingsplannen)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op reservering van een gebied voor de lange termijn bevat geen wijziging van de bestemming die ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan kan leiden tot grootschalige of kapitaalintensieve ontwikkelingen die het treffen van rivierverruimende maatregelen kunnen belemmeren.

TITEL 2.5 Waddenzee en waddengebied

Artikel 2.5.1 (begripsomschrijvingen)

In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
jachthaven: haven die naar zijn aard en inrichting bedoeld en geschikt is voor het in hoofdzaak aanleggen of aangelegd houden van pleziervaartuigen;
nieuwe bebouwing: oprichten van bouwwerken, anders dan het vervangen van bouwwerken door bouwwerken van gelijke aard, omvang en karakter;
stedelijk gebied: bij bestemmingsplan toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur, met uitzondering van lineaire bebouwing langs wegen, waterwegen of dijken;
vliegveld: terrein dat naar zijn aard en inrichting bedoeld en geschikt is voor het doen opstijgen en landen van gemotoriseerde burgerluchtvaartuigen, met uitzondering van de daartoe behorende bouwwerken;
waddengebied: gebied als bedoeld in artikel 2.5.3, eerste lid;
Waddenzee: gebied als bedoeld in artikel 2.5.3, tweede lid.

Artikel 2.5.2 (landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten Waddenzee)

1. Als landschappelijke kwaliteiten van de Waddenzee worden aangemerkt de rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid met inbegrip van de duisternis.
2. Als cultuurhistorische kwaliteiten van de Waddenzee worden aangemerkt:
 - a. de in de bodem aanwezige archeologische waarden, en
 - b. de overige voor het gebied kenmerkende cultuurhistorische structuren en elementen, bestaande uit:
 - 1°. historische scheepswrakken;
 - 2°. verdrongen en anderszins nederzettingen en ontginningssporen, waaronder de dam Ameland-Holwerd;
 - 3°. zeedijken en de daaraan verbonden historische sluisen, waaronder het ensemble Afsluitdijk;
 - 4°. landaanwinningswerken;
 - 5°. systeem van stuifdijken;
 - 6°. systeem van historische vaar- en uitwateringsgeulen, en
 - 7°. kapen.

Artikel 2.5.3 (aanwijzing en begrenzing waddengebied en Waddenzee)

1. Als waddengebied wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7.
2. Als Waddenzee wordt aangewezen het gebied binnen het waddengebied, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 7.

Artikel 2.5.4 (beoordeling)

1. Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee en dat gebruik of bebouwing mogelijk maakt, die afzonderlijk of in combinatie met ander gebruik of andere bebouwing significante gevolgen kan hebben voor de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten, bedoeld in artikel 2.5.2, wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen voor die kwaliteiten van het gebied.
2. De beoordeling kan onderdeel uitmaken van een voor dat bestemmingsplan voorgeschreven milieueffectrapportage of van een passende beoordeling als bedoeld in de Natuurbeschermingswet 1998.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien voor het gebruik of de bebouwing waarop dat voorgenomen bestemmingsplan betrekking heeft, reeds eerder een beoordeling is gemaakt en voor zover een nieuwe beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de desbetreffende significante gevolgen.

Artikel 2.5.5 ('nee-tenzij')

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee maakt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen nieuw gebruik of nieuwe bebouwing dan wel wijziging van bestaand gebruik of bestaande bebouwing mogelijk die significante negatieve gevolgen kan hebben voor de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten, bedoeld in artikel 2.5.2.
2. Als gebruik of bebouwing met significante negatieve gevolgen wordt in ieder geval aangemerkt gebruik dat of bebouwing die de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten aantast of bedreigt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien verzekerd is dat:
 - a. sprake is van zwaarwegende redenen van groot openbaar belang, waaronder worden begrepen redenen van sociale of economische aard, argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of bereikbaarheid of sprake is van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - b. geen reële alternatieven voor handen zijn voor de noodzakelijk geachte activiteiten, en
 - c. de optredende schade of andere negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt.

Artikel 2.5.6 (externe werking)

Op een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het waddengebied, dat nieuw gebruik of nieuwe bebouwing dan wel een wijziging van bestaand gebruik of bestaande bebouwing mogelijk maakt en daardoor afzonderlijk of in combinatie met ander gebruik of andere bebouwing significante gevolgen kan hebben voor de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten, bedoeld in artikel 2.5.2, zijn de artikelen 2.5.4 en 2.5.5 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.5.7 (geen inpoldering)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee regelt voor de aan die gronden te geven bestemming dat het verboden is die gronden in te polderen, te bedijken of in te dijken.

Artikel 2.5.8 (aanlegverbod vliegvelden)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het waddengebied maakt geen de aanleg van een nieuw vliegveld mogelijk.

2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op vliegvelden in de gemeenten Texel en Ameland, maakt uitbreiding van die vliegvelden slechts mogelijk, voor zover die uitbreiding noodzakelijk is voor het waarborgen van de vliegveiligheid.

Artikel 2.5.9 (booreilanden)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee regelt voor de aan die gronden te geven bestemming dat het verboden is booreilanden en andere offshore-installaties te parkeren.

Artikel 2.5.10 (havens en bedrijventerreinen)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee of direct aan de Waddenzee grenzende gronden, bevat geen bestemmingen die:
 - a. aanleg van een nieuwe haven of nieuw bedrijventerrein, of
 - b. zeewaartse uitbreiding van een direct aan de Waddenzee grenzende bestaande haven of bestaand bedrijventerrein mogelijk maken.
2. Het eerste lid, onder b, is niet van toepassing op het bestemmingsplan dat de verlegging van de TESO-veerhaven in de gemeente Den Helder mogelijk maakt.
3. Onze Minister of Onze Minister die het aangaat, in overeenstemming met Onze Minister, kan op verzoek van burgemeester en wethouders van Harlingen toestemming verlenen om af te wijken van het eerste lid, onderdeel b, voor een zeewaartse uitbreiding van de haven van Harlingen indien:
 - a. een binnendijkse uitbreiding van die haven redelijkerwijs niet mogelijk is;
 - b. een vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 voor die uitbreiding kan worden verkregen, en
 - c. de uitbreiding afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten geen significante negatieve effecten heeft op de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten als bedoeld in artikel 2.5.2 op de Waddenzee en het binnendijks gelegen gebied.

Artikel 2.5.11 (geen bebouwing in de Waddenzee, tenzij)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee maakt geen nieuwe bebouwing mogelijk.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
 - a. bouwwerken, voor zover deze noodzakelijk zijn voor de veiligheid van het scheepvaartverkeer in de Waddenzee;
 - b. bouwwerken voor alternatieve mosselzaadbronnen;
 - c. bouwwerken voor een adequate afwatering van het vasteland;
 - d. wadwachtposten, voor zover het een locatie betreft die niet vanaf het vaste land of een Waddeneiland bewaakt kan worden.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op het bestemmingsplan, bedoeld in artikel 2.5.10, tweede lid, of een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.5.16, derde lid.

Artikel 2.5.12 (bebouwing in het waddengebied)

1. Onverminderd hetgeen elders in dit besluit is bepaald ter zake van bebouwing, stelt een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het waddengebied, dat het oprichten van nieuwe bebouwing mogelijk maakt:
 - a. in het stedelijk gebied: regels die ertoe strekken dat de maximaal toelaatbare bouwhoogten aansluiten bij de hoogte van de bestaande bebouwing, en
 - b. buiten het stedelijk gebied: regels die ertoe strekken dat de maximaal toelaatbare bouwhoogten alsmede de aard of de functie van nieuwe bebouwing passen bij de aard van het omringende landschap.

2. Een bestemmingsplan voor zover het betrekking heeft op havengerelateerde en stedelijke bebouwing in Den Helder, Harlingen, Delfzijl en de Eemshaven kan afwijken van het eerste lid, aanhef, en onder a, met dien verstande dat de nieuwe bebouwing blijft binnen de verticale bebouwingscontour.

Artikel 2.5.13 (installaties voor het winnen van diepe delfstoffen)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee regelt voor de aan die gronden te geven bestemming dat nieuwe opsporing of winning van diepe delfstoffen door middel van opsporings- of winningsinstallaties in de Waddenzee verboden is.
2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden buiten de Waddenzee kan nieuwe opsporing of winning van gas onder de Waddenzee mogelijk maken indien:
 - a. er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de natuur- en landschapswaarden van de Waddenzee, en
 - b. de benodigde op te richten bouwwerken, waaronder de tijdelijke plaatsing van boorinstallaties, zorgvuldig worden ingepast in het landschap ter bescherming van de unieke openheid daarvan, met behulp van de best beschikbare technieken.
3. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden buiten de Waddenzee kan geen bestemmingen bevatten die nieuwe opsporing of winning onder de Waddenzee van andere diepe delfstoffen dan gas toestaan tot het moment waarop wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de natuur- en landschapswaarden van de Waddenzee.

Artikel 2.5.14 (windturbines)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee maakt geen plaatsing van nieuwe windturbines mogelijk.

Artikel 2.5.15 (winnen van oppervlakedelfstoffen, ontgrondingen en schelpenwinning)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee regelt voor de aan die gronden te geven bestemming dat het verboden is oppervlakedelfstoffen te winnen met uitzondering van

- a. het winnen van zand ten behoeve van het regulier onderhoud van vaargeulen of ten behoeve van bij of krachtens dit besluit toegestane bebouwing in de Waddenzee, en
- b. het winnen van schelpen beneden het peil van NAP -5 meter.

Artikel 2.5.16 (jachthavens)

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee of gronden die direct grenzen aan de Waddenzee bevat geen bestemmingen die de aanleg van een nieuwe jachthaven toestaan.
2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee bevat geen bestemmingen die zeewaartse uitbreiding van bestaande jachthavens toestaan.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een bestaande jachthaven op een Waddeneiland, voor zover het een beperkte zeewaartse uitbreiding van die haven betreft, die noodzakelijk is voor de veiligheid, en voor zover er geen andere passende oplossing mogelijk is.

Artikel 2.5.17 (omgevingsvergunning voor bepaalde termijn)

1. Van een bestemmingsplan als bedoeld in de artikelen 2.5.7 tot en met 2.5.16, wordt niet met toepassing van artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht afgeweken.

2. Een bestemmingsplan als bedoeld in de artikelen 2.5.7 tot en met 2.5.16 kan regelen dat burgemeester en wethouders in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kunnen verlenen waarbij tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken ten behoeve van tijdelijke bebouwing voor wetenschappelijk onderzoek en monitoring.
3. Een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.5.15 kan regelen dat burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kunnen verlenen waarbij tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken ten behoeve van een incidentele verdere verdieping van een hoofdvaargeul.

Artikel 2.5.18 (relatie met regels kustfundament)

Artikel 2.3.4 is niet van toepassing wanneer toepassing van deze bepaling zou leiden tot strijdigheid met de regels die bij of krachtens deze titel zijn gesteld.

TITEL 2.6 Defensie

Afdeling 2.6.1 Algemene regels militaire objecten en civiele inrichtingen voor activiteiten met explosieven

Artikel 2.6.1 (begripsomschrijvingen)

In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

bouwbeperkingengebied rondom een zend- en ontvangstinstallatie buiten militair luchtvaartterrein: gebied als bedoeld in artikel 2.6.8, tweede lid;

geluidzones voor militair luchtvaartterrein: gebieden als bedoeld in artikel 2.6.4, tweede lid;

inrichting voor activiteiten met explosieven: inrichting als bedoeld in artikel 2.6.6, eerste lid;

laagvliegroute voor jachtvliegtuigen en transportvliegtuigen: gebied als bedoeld in artikel 2.6.10;

militair luchtvaartterrein: gebied als bedoeld in artikel 2.6.4, eerste lid;

militair terrein: gebied als bedoeld in artikel 2.6.3, eerste lid;

munitieopslagplaats: gebied als bedoeld in artikel 2.6.5, eerste lid;

obstakelbeheergebied: gebied als bedoeld in artikel 2.6.4, vierde lid;

onveilig gebied: gebied als bedoeld in artikel 2.6.3, tweede lid;

radarstation: gebied als bedoeld in artikel 2.6.9, eerste lid;

radarverstoringsgebied voor een radarstation: gebied als bedoeld in artikel 2.6.9, tweede lid;

zend- en ontvangstinstallatie buiten militair luchtvaartterrein: gebied als bedoeld in artikel 2.6.8, eerste lid.

Artikel 2.6.2 (aanwijzing)

1. Als militair terrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde militaire terreinen waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
2. Als onveilig gebied buiten militair terrein van schietterreinen worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde gebieden waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
3. Als militair luchtvaartterrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde militaire luchtvaartterreinen waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.

4. Als geluidzones voor het militaire luchtvaartterrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde geluidzones waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
5. Als obstakelbeheergebied voor het militaire luchtvaartterrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde obstakelbeheergebieden waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
6. Als zend- en ontvangstinstallatie buiten militair luchtvaartterrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde zend- en ontvangstinstallaties waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
7. Als bouwbeperkingengebied rondom een zend- en ontvangstinstallatie buiten militair luchtvaartterrein worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde gebieden zend- en ontvangstinstallaties, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
8. Als radarstations worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde radarstations waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
9. Als radarverstoringengebieden worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde radarverstoringengebieden, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
10. De begrenzingen van de laagvliegroutes voor jacht- en transportvliegtuigen zijn opgenomen in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, en vervat in het GML-bestand en verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
11. Als munitieopslagplaats worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, genoemde munitieopslagplaatsen waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.
12. Als inrichting voor activiteiten met explosieven worden aangewezen de in de ministeriële regeling van Onze Minister genoemde inrichtingen waarvan de geometrische plaatsbepaling is vervat in het daarachter genoemde GML-bestand en is verbeeld op de daarachter genoemde kaart.

Artikel 2.6.3 (militaire terreinen)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een militair terrein wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk – militair terrein" opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van dat terrein.
2. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een onveilig gebied buiten militair terrein, wordt voor die gronden de dubbelbestemming onveilig gebied opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die het gebruik als onveilig gebied belemmeren.

Artikel 2.6.4 (militaire luchtvaartterreinen en beperkingen in de nabijheid daarvan in verband met geluid en veiligheid)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een militair luchtvaartterrein wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk - militaire luchthaven" opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van dat terrein.
2. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan ter zake van gronden gelegen in het beperkingengebied van een militair luchtvaartterrein worden de voor het betrokken militaire luchtvaartterrein op grond van de Luchtvaartwet en de Wet geluidhinder vastgestelde geluidzones en de beperkingen, bedoeld in het vierde en vijfde lid, in acht genomen.
3. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan ter zake van gronden gelegen in het beperkingengebied van de buitenlandse militaire luchtvaartterreinen Geilenkirchen en Brüggen worden de voor het betrokken militaire luchtvaartterrein vastgestelde geluidzone en de beperkingen, bedoeld in het vierde en het vijfde lid, in acht genomen.
4. De maximaal toelaatbare hoogte van objecten in, op of boven de grond in een obstakelbeheergebied is in overeenstemming met artikel 16 van het Besluit militaire luchthavens.
5. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ten behoeve van het oprichten van bouwwerken waarbij tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken kan uitsluitend verleend worden voor zover deze in overeenstemming is met het tweede tot en met vierde lid.

Artikel 2.6.5 (militaire munitieopslagplaats en aanwijzing veiligheidszones)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een munitieopslagplaats wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk – militair munitiedepot" opgenomen, voor zover die munitieopslagplaats niet ligt op gronden als bedoeld in de artikelen 2.6.3 en 2.6.4, en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van de munitieopslagplaats.
2. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, worden voor elke munitieopslagplaats drie veiligheidszones aangewezen, aan te duiden als A-zone, B-zone en C-zone, waarbij de A-zone de kleinste afstand tot de munitieopslagplaats heeft en de C-zone de grootste afstand.
3. In afwijking van het tweede lid kan afhankelijk van de aard van de opgeslagen munitie, sprake zijn van minder dan drie veiligheidszones.

Artikel 2.6.6 (civiele inrichting voor explosieven en aanwijzing veiligheidszones)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een inrichting voor activiteiten met explosieven wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk - Explosieven en munitie" opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van de inrichting.
2. Bij regeling van Onze Minister worden voor elke inrichting voor activiteiten met explosieven drie veiligheidszones aangewezen, aan te duiden als A-zone, B-zone en C-zone, waarbij de A-zone de kleinste afstand tot de inrichting voor activiteiten met explosieven heeft en de C-zone de grootste afstand.
3. In afwijking van het tweede lid kan, afhankelijk van de aard van de opgeslagen munitie, sprake zijn van minder dan drie veiligheidszones.

Artikel 2.6.7 (bestemmingsplannen, afwijking van bestemmingsplannen en veiligheidszones)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden, gelegen binnen de veiligheidszonerings van een militaire munitieopslagplaats of een civiele inrichting voor activiteiten met explosieven wordt de gebiedsaanduiding van de veiligheidszones opgenomen.
2. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van de A-zone worden:
 - a. geen bestemmingen opgenomen die het oprichten van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken, of de aanleg van autowegen, autosnelwegen, spoorwegen of druk bevaren waterwegen, parkeerterreinen of recreatieve voorzieningen toestaan, en
 - b. geen agrarische bestemmingen opgenomen die niet kunnen worden gerealiseerd zonder een meer dan incidentele aanwezigheid van enkele personen.
3. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van de B-zone worden geen bestemmingen opgenomen die het oprichten van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen toestaan.
4. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de begrenzing van de C-zone worden geen bestemmingen opgenomen die het oprichten van bouwwerken mogelijk maken met vlies- of gordijngevelconstructies of grote glasoppervlakten en waarbinnen zich doorgaans een groot aantal personen bevindt.
5. Een omgevingsvergunning als bedoeld in van artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarbij ten behoeve van het oprichten van bouwwerken tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken, staat geen afwijking van het tweede tot en met vijfde lid toe.
6. Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, kan regels stellen voor de beoordeling van de veiligheidssituatie en het risico van voorgenomen activiteiten in de veiligheidszones.

Artikel 2.6.8 (zend- en ontvangstinstallaties en beperkingen in de nabijheid daarvan)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een zend- en ontvangstinstallatie buiten een militair luchtvaartterrein, wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk – militaire zend- en ontvangstinstallatie" opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van die zend- en ontvangstinstallatie.
2. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een bouwbeperkingengebied rondom een zend- en ontvangstinstallatie buiten een militair luchtvaartterrein, worden geen bestemmingen opgenomen die een wijziging bewerkstelligen die het oprichten van bouwwerken hoger dan 22 meter gemeten vanaf het maaiveld mogelijk maken.
3. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarbij ten behoeve van het oprichten van bouwwerken tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken, staat geen overschrijding van de maximale hoogte, bedoeld in het tweede lid, toe.

Artikel 2.6.9 (militaire radarstations, beperkingen rondom een radarstation en beoordeling gevolgen van bouwwerken)

1. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een radarstation op gronden buiten een militair terrein of militair luchtvaartterrein, wordt voor die gronden de bestemming "Maatschappelijk

- zend-/ontvangstinstallatie" opgenomen en worden geen bestemmingen opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van dat radarstation.
- 2. Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een radarverstoringsgebied voor een radarstation, worden geen bestemmingen opgenomen die het oprichten van bouwwerken mogelijk maken die door hun hoogte onaanvaardbare gevolgen kunnen hebben voor de werking van de radar.
- 3. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, worden:
 - a. de begrenzingen van de radarverstoringsgebieden, bedoeld in het tweede lid, vastgesteld, en
 - b. de maximale hoogte van bouwwerken binnen het radarverstoringsgebied vastgesteld.
- 4. Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden als bedoeld in het tweede lid, waarbij wordt overwogen het oprichten van bouwwerken mogelijk te maken die de maximale hoogte, bedoeld in het derde lid, onder b, overschrijden, wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen van die bouwwerken voor de werking van de radar.
- 5. Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie, kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de gevolgen, bedoeld in het vierde lid, bij die beoordeling worden bepaald en beschreven. Die regels kunnen mede betreffen de wijze van de totstandkoming van de beoordeling.
- 6. Onze Minister van Defensie beoordeelt de toereikendheid van de beoordeling, bedoeld in het vierde lid, en de aanvaardbaarheid van de daarin beschreven gevolgen voor de werking van de radar.
- 7. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarbij ten behoeve van het oprichten van bouwwerken tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken, staat geen overschrijding van de maximale hoogte, bedoeld in het derde lid, onder b, toe, tenzij uit een beoordeling als bedoeld in het vierde lid is gebleken dat de activiteit geen onaanvaardbare gevolgen zal hebben voor de werking van de radar.
- 8. De regels, bedoeld in het derde lid, onder b, zijn niet van toepassing op bouwwerken:
 - a. die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit reeds in het radarverstoringsgebied, bedoeld in het derde lid, onder a, aanwezig waren;
 - b. waarvoor de bouwvergunning vóór dat tijdstip is verleend, of waarvan de bouw in het op dat tijdstip geldende bestemmingsplan is toegestaan.

Artikel 2.6.10 (bepalingen in verband met militaire laagvliegroutes jacht- en transportvliegtuigen)

Bij de eerstvolgende herziening van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een laagvliegroute voor jacht- en transportvliegtuigen worden geen bestemmingen opgenomen die het oprichten van bouwwerken met een hoogte van meer dan 40 meter te meten vanaf het maaiveld mogelijk maken.

TITEL 2.7 Hoofdwegen en hoofdspoorwegen

Artikel 2.7.1 (begripsomschrijvingen)

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
bijkomende infrastructurele voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder f, van de Tracéwet;
buitenste kantstreep: markering van de begrenzing van de buitenzijde van de buitenste rijstrook;

hoofdweg: weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel c, van de Tracéwet;
landelijke spoorweg: spoorweg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Tracéwet.

Artikel 2.7.2 (aanwijzing van reserveringsgebieden voor verbreding bestaande infrastructuur)

1. Langs de op kaart 8 aangewezen hoofdwegen of delen daarvan geldt een reserveringsgebied aan weerszijden van de hoofdweg ten behoeve van een mogelijke uitbreiding daarvan.
2. De breedte van een reserveringsgebied als bedoeld in het eerste lid wordt gemeten vanaf elk van de twee buitenste kantstrepen en bedraagt ten hoogste:
 - a. 34 meter aan weerszijden van de hoofdweg ten behoeve van de mogelijke verbreding per rijrichting met één rijstrook;
 - b. 38 meter aan weerszijden van de hoofdweg ten behoeve van de mogelijke verbreding per rijrichting met twee rijstroken;
 - c. 41 meter aan weerszijden van de hoofdweg ten behoeve van de mogelijke verbreding per rijrichting met drie rijstroken, of
 - d. 45 meter aan weerszijden van de hoofdweg ten behoeve van de mogelijke verbreding per rijrichting met vier rijstroken.
3. Onze Minister legt bij ministeriële regeling de geometrische plaatsbepaling van de in het eerste lid bedoelde gebieden vast in een GML-bestand.

Artikel 2.7.3 (aanwijzing van reserveringsgebieden voor aanleg nieuwe infrastructuur)

1. Ten behoeve van de mogelijke aanleg van nieuwe landelijke hoofdwegen of spoorwegen worden de reserveringsgebieden aangewezen op de kaarten 8 en 9.
2. Onze Minister legt bij ministeriële regeling de geometrische plaatsbepaling van de in het eerste lid bedoelde gebieden vast in een GML-bestand.

Artikel 2.7.4 (geen ontwikkelingen in bestemmingsplannen die belemmeringen opwerpen)

1. Binnen een reserveringsgebied, aangewezen krachtens artikel 2.7.2, eerste lid, of artikel 2.7.3, vindt geen wijziging plaats van de bestemming ten opzichte van het op het moment van aanwijzing van het reserveringsgebied geldende bestemmingsplan voor zover die nieuwe bestemming ontwikkelingen mogelijk maakt die een uitbreiding van de desbetreffende hoofdweg of landelijke spoorweg, onderscheidenlijk de aanleg van infrastructurele werken, bedoeld in artikel 2.7.3, belemmeren.
2. Belemmerende ontwikkelingen als bedoeld in het eerste lid zijn in elk geval ontwikkelingen:
 - a. die grootschalige permanente bebouwing van de gronden in het reserveringsgebied mogelijk maken, of
 - b. die een aanmerkelijke verandering teweeg brengen in de hoogte van het maaiveld.

TITEL 2.8 Elektriciteitsvoorziening

Afdeling 2.8.1 Vestigingsplaatsen voor grootschalige elektriciteitsopwekking

Artikel 2.8.1 (begripsomschrijvingen)

1. In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: *grootschalige elektriciteitsopwekking*: elektriciteitsproductie met een of meer elektriciteitsproductie-installaties met een gezamenlijk vermogen van ten minste 500 MW vermogen, en de daarmee verbonden werken en infrastructuur, uitgezonderd elektriciteitsproductie-installaties die elektriciteit opwekken door splijting of versmelting van atoomkernen en uitgezonderd

- elektriciteitsproductie-installaties die elektriciteit opwekken door middel van windenergie;
vestigingsplaats: een ingevolge artikel 2.8.2 aangewezen gebied dat in gebruik of geschikt is voor grootschalige elektriciteitsopwekking.
2. Deze afdeling is van toepassing op vestigingsplaatsen.

Artikel 2.8.2 (vestigingsplaatsen voor grootschalige elektriciteitsopwekking)

1. Als vestigingsplaatsen voor grootschalige elektriciteitsopwekking worden de volgende terreinen aangewezen:
 - a. Eemshaven (gemeente Eemshaven);
 - b. Burgum (gemeente Tytsjerksteradiel);
 - c. Harculo (gemeente Zwolle);
 - d. Nijmegen (gemeente Nijmegen);
 - e. Utrecht (gemeente Utrecht);
 - f. Flevo (gemeente Lelystad);
 - g. Velsen (gemeente Velsen);
 - h. Hemweg (gemeente Amsterdam);
 - i. Diemen (gemeente Diemen);
 - j. Maasvlakte I (gemeente Rotterdam);
 - k. Galileïstraat (gemeente Rotterdam);
 - l. Borssele/Vlissingen (gemeenten Borssele en Vlissingen);
 - m. Amer Geertruidenberg (gemeente Geertruidenberg);
 - n. Buggenum (gemeente Leudal);
 - o. Maasbracht (gemeente Maasgouw);
 - p. Moerdijk (gemeente Moerdijk);
 - q. Westland (gemeenten Maassluis, Rotterdam en Westland);
 - r. Geleen (gemeente Sittard-Geleen);
 - s. Delfzijl (gemeente Delfzijl);
 - t. Amsterdams Havengebied/Noordzeekanaal (gemeenten Amsterdam en IJmuiden);
 - u. Maasvlakte II (gemeente Rotterdam);
 - v. Rijnmond/Rotterdams Havengebied (gemeente Rotterdam);
 - w. Terneuzen/Sas van Gent (gemeenten Terneuzen en Sas van Gent).
2. De begrenzing en afbakening van de vestigingsplaatsen is aangeduid op kaart 10.

Artikel 2.8.3 (waarborgen gebruik en geschiktheid vestigingsplaatsen voor grootschalige elektriciteitsopwekking)

1. Een bestemmingsplan bevat geen wijzigingen van bestemmingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, indien die nieuwe bestemmingen kunnen leiden tot ontwikkelingen die een belemmering vormen voor het gebruik van elektriciteitsproductie-installaties op de vestigingsplaats.
2. Een bestemmingsplan bevat geen wijzigingen van bestemmingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, indien die nieuwe bestemmingen kunnen leiden tot ontwikkelingen die een belemmering vormen voor de geschiktheid van de vestigingsplaats voor huidige en toekomstige grootschalige elektriciteitsopwekking.

Afdeling 2.8.2 Waarborgingsbeleid kernenergiecentrales

Artikel 2.8.4 (algemeen)

1. In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
kernenergiecentrale: elektriciteitsproductie-eenheid waar elektriciteit wordt opgewekt met behulp van splijting van atoomkernen;
vestigingsplaats: een ingevolge artikel 2.8.5 aangewezen gebied dat in gebruik of geschikt is voor kernenergiecentrales.
2. Deze afdeling is van toepassing op vestigingsplaatsen.

Artikel 2.8.5 (aanwijzing vestigingsplaatsen waarborgingsbeleid kernenergiecentrales).

1. Als vestigingsplaatsen worden aangewezen:
 - a. Borssele (gemeenten Borssele en Vlissingen);
 - b. Eemshaven (gemeente Eemshaven);
 - c. Maasvlakte I (gemeente Rotterdam).
2. De begrenzing en afbakening van de vestigingsplaatsen is aangeduid op kaart 10.

Artikel 2.8.6 (waarborgen vestigingsplaatsen)

1. Een bestemmingsplan mag geen wijzigingen van bestemmingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan bevatten, indien die nieuwe bestemmingen kunnen leiden tot ontwikkelingen die een belemmering vormen voor de geschiktheid van de vestigingsplaats voor een bestaande kernenergiecentrale.
2. Een bestemmingsplan bevat geen wijzigingen van bestemmingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, indien die nieuwe bestemmingen kunnen leiden tot ontwikkelingen die een belemmering vormen voor de geschiktheid van de vestigingsplaats voor de oprichting van een nieuwe kernenergiecentrale.

Afdeling 2.8.3 Hoogspanningsverbindingen

Artikel 2.8.7 (algemeen)

1. In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
hoogspanningsnet: landelijk net met een spanning van ten minster 220 kV en de daarin aanwezige schakel- en transformatorstations;
hoogspanningsverbinding: een ingevolge artikel 2.8.8 aangewezen hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere hulpmiddelen.
2. Deze afdeling is van toepassing op gronden waarop een hoogspanningsverbinding is gelegen.

Artikel 2.8.8 (aanwijzing hoogspanningsverbindingen)

1. Als hoogspanningsverbindingen worden aangewezen:
 - a. Weiwerd – lijn Eemshaven-Meeden;
 - b. Eemshaven – Meeden;
 - c. Meeden – Zwolle;
 - d. Meeden – Diele (Duitsland);
 - e. Eemshaven – Vierverlaten;
 - f. Vierverlaten – Zeyerveen – Hoogeveen;
 - g. Hoogeveen – Zwolle;
 - h. Vierverlaten – Burgum – Ens;
 - i. Ens – Zwolle;
 - j. Zwolle – Hengelo (O) – Doetinchem – Dodewaard – Maasbracht – Eindhoven – Geertruidenberg – Krimpen a/d IJssel – Diemen – Lelystad – Ens – Zwolle;
 - k. Hengelo (O) – Gronau (Duitsland);
 - l. Beverwijk – Oostzaan – Diemen;
 - m. Maasvlakte – Westerlee;
 - n. Wateringen – Westerlee;
 - o. Wateringen – Zoetermeer;
 - p. Bleiswijk – Krimpen a/d IJssel;
 - q. Maasvlakte – Crayenstein – Krimpen a/d IJssel;
 - r. Borssele – Kreekrak – Geertruidenberg;
 - s. Kreekrak – Zandvliet (België);
 - t. Maasbracht – Gramme (België);
 - u. Maasbracht – Meerhout (België);
 - v. Maasbracht – Oberzier (Duitsland);

- w. Maasbracht – Graetheide;
 - x. Eemshaven – Noorwegen;
 - y. Maasvlakte – Groot Brittannië.
2. De exacte ligging van de hoogspanningsverbindingen is aangeduid op kaart 10.
 3. Een aansluiting tussen een vestigingsplaats als aangewezen in artikel 2.8.2 en het hoogspanningsnet wordt gelijkgesteld met een hoogspanningsverbinding.

Artikel 2.8.9 (bestemmingen hoogspanningsverbindingen)

1. Een bestemmingsplan bevat geen wijzigingen van bestemmingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, indien die nieuwe bestemmingen kunnen leiden tot ontwikkelingen die een belemmering vormen voor de bruikbaarheid van de hoogspanningsverbinding.
2. Een bestemmingsplan wijst, na schriftelijk advies van de beheerder van het hoogspanningsnet, geen ander tracé van de hoogspanningsverbinding of een andere locatie van de daarmee verbonden schakel-, en transformatorstations en andere hulpmiddelen aan. Aanwijzing van een ander tracé van de hoogspanningsverbinding kan uitsluitend plaatsvinden indien de bestemming hoogspanningsverbinding in het bestemmingsplan wordt gehandhaafd en aan blijft sluiten op de bestemming hoogspanningsverbinding in de naastliggende bestemmingsplannen.

TITEL 2.9 Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen

Artikel 2.9.1 (begripsomschrijvingen)

In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

bestemmingsplan: bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de grenzen van een zoekgebied buisleidingen voor buisleidingen van nationaal belang;

buisleidingenstraat: buisleidingenstraat als bedoeld in artikel 1 van de wet van 11 maart 1972 houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening van percelen, erfdiensbaarheden en andere zakelijke rechten ten behoeve van de inrichting van een buisleidingenstraat vanaf Pernis langs Klundert naar de Schelde nabij de Nederlands-Belgische grens (Stb. 1972, 145);

buisleidingenstrook: vastgesteld tracé van een buisleidingenstrook als bedoeld in artikel 2.9.2 bestemd voor buisleidingen van nationaal belang;

buisleidingen van nationaal belang: provinciegrensoverschrijdende buisleidingen, niet zijnde buisleidingen voor het opsporen en winnen van delfstoffen, voor:

- a. het hoofdtransport van aardgas;
- b. het transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 1 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen;
- c. het transport van CO₂ ten behoeve van ondergrondse opslag;
- d. de nationale veiligheid (Defensieleidingen);

zoekgebied buisleidingen: door Onze Minister aan te wijzen aaneengesloten strook grond met een breedte van ten hoogste 570 meter binnen Nederland, waarbinnen een voorkeurstracé voor een buisleidingenstrook is opgenomen.

Artikel 2.9.2 (aanwijzing zoekgebied buisleidingen)

Bij regeling van Onze Minister worden aangewezen:

- a. het zoekgebied buisleidingen als tracé voor buisleidingen van nationaal belang, geldig voor de periode tot vijf jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit, en
- b. de buisleidingenstrook.

Artikel 2.9.3 (afwijking buisleidingenstrook)

Binnen de periode, genoemd in artikel 2.9.2, onderdeel a, kan de gemeenteraad bij Onze Minister een verzoek indienen de regeling te wijzigen, zodanig dat in afwijking van de buisleidingenstrook, een alternatief tracé voor een buisleidingenstrook wordt vastgesteld, mits deze:

- a. volledig aansluit op de buisleidingenstrook in de naastgelegen gemeente;
- b. een breedte heeft van 70 meter, of minder indien kan worden aangetoond dat het alternatieve tracé voldoende ruimte biedt voor nieuwe leidingen, en
- c. ligt binnen het zoekgebied buisleidingen.

Artikel 2.9.4 (buisleidingen van nationaal belang buiten de buisleidingenstrook niet toegestaan)

1. Een bestemmingsplan buiten het zoekgebied buisleidingen, en nadat het zoekgebied is vervallen buiten de buisleidingenstrook, bevat geen bestemmingen die ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan een wijziging inhouden die de aanleg van buisleidingen van nationaal belang mogelijk maken.
2. Onze Minister en Onze Minister die het aangaat kunnen in een uitzonderlijk geval en op basis van een ontwerp-rijksinpassingsplan ontheffing verlenen van het eerste lid voor de aanleg van buisleidingen buiten het zoekgebied buisleidingen of de buisleidingenstrook.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op:
 - a. een bestemmingsplan dat gevolg geeft aan het inpassingsplan, bedoeld in het tweede lid;
 - b. de buisleidingenstraat.

Artikel 2.9.5 (buisleidingenstrook)

1. Onze Minister stelt na afloop van de periode, genoemd in artikel 2.9.2, onderdeel a, de buisleidingenstrook vast.
2. Een bestemmingsplan bevat ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen nieuwe bestemmingen omtrent het gebruik van de grond die kunnen leiden tot een belemmering van de aanleg en instandhouding van buisleidingen van nationaal belang in de buisleidingenstrook.

Artikel 2.9.6 (ondergeschikte wijzigingen buisleidingenstrook)

Onze Minister kan voor wijzigingen van ondergeschikte aard de buisleidingenstrook aanpassen, voor zover de wijzigingen:

- a. betrekking hebben op ten hoogste drie gemeenten, en
- b. de lengte van de aan te passen strook niet meer bedraagt dan drie kilometer.

TITEL 2.10 Ecologische hoofdstructuur

Artikel 2.10.1 (algemeen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
ecologische hoofdstructuur: begrensd samenhangend netwerk van natuurgebieden van internationaal of nationaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten, voor zover gelegen op het land;
wezenlijke kenmerken en waarden: voor gebieden met een agrarische bestemming de aanwezige waarden en voor gebieden met een andere bestemming de aanwezige en potentiële waarden, waarbij de potentiële waarden worden gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied.
2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen de grenzen van de ecologische hoofdstructuur.

Artikel 2.10.2 (aanwijzing en begrenzing ecologische hoofdstructuur)

1. Bij provinciale verordening worden de gebieden aangewezen die de ecologische hoofdstructuur vormen en wordt de plaats van die gebieden geometrisch vastgesteld.
2. Tot de ingevolge het eerste lid aan te wijzen gebieden behoren niet:
 - a. het compagniesoefenterrein Marnewaard, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart ..;
 - b. het compagniesoefenterrein Oirschot, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart ..;
 - c. het dubbele eenheidsoefenterrein Havelte-West, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart ..;
 - d. het dubbele eenheidsoefenterrein Leuserheide, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart ..;
 - e. het oefenterrein De Haar, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart PM;
 - f. het oefenterrein de Vlasakkers, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart .., en
 - g. het oefenterrein Oirschot vak B, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart ...

Artikel 2.10.3 (wijziging van de begrenzing)

1. De aanwijzing, bedoeld in artikel 2.10.2, eerste lid, kan bij of krachtens provinciale verordening worden gewijzigd voor zover:
 - a. op grond van een ecologische onderbouwing is vastgesteld dat:
 - 1°. de wijziging leidt tot een verbetering van de samenhang van de ecologische hoofdstructuur of tot een betere inpassing van de ecologische hoofdstructuur in de planologische omgeving, en
 - 2°. de kwalitatieve doelstellingen en de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied worden behouden.
 - b. bij een bestemmingsplan toepassing wordt gegeven aan de krachtens artikel 2.10.5, tweede lid, of artikel 2.10.6 gestelde regels.
2. De aanwijzing, bedoeld in artikel 2.10.2, eerste lid, kan tevens worden gewijzigd ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling voor gevallen waarin de regels gesteld in het eerste lid, onderdeel a, niet voorzien en voor zover:
 - a. de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en van de samenhang van de ecologische hoofdstructuur als gevolg van de ontwikkeling beperkt is;
 - b. de voorgenomen wijziging van de bestemming ter zake van het gebruik van de grond ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan leidt tot een kwalitatieve versterking en niet tot een verkleining van de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;
 - c. de voorgenomen wijziging van de bestemming ter zake van het gebruik van de grond ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan ertoe leidt dat de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur niet afneemt;
 - d. bij de voorgenomen wijziging van de bestemming ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan in ieder geval alternatieven zijn overwogen, en

- e. maatregelen worden genomen die een bij de wezenlijke kenmerken en waarden passende goede landschappelijke en natuurlijke inpassing borgen.

Artikel 2.10.4 (provinciale verordening)

Bij provinciale verordening worden regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen in het belang van de verwezenlijking, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van de ecologische hoofdstructuur.

Artikel 2.10.5 (nee-tenzij-principe en compensatie in verordening)

1. De verordening, bedoeld in artikel 2.10.4, regelt voorts dat een bestemmingsplan ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk maakt die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten.
2. In afwijking van het eerste lid worden regels gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk kan maken voor zover:
 - a. er sprake is van een groot openbaar belang;
 - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn, en
 - c. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.
3. Onder groot openbaar belang als bedoeld in het tweede lid, onder a, worden in ieder geval verstaan de veiligheid, de drinkwatervoorziening, inrichtingen voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de opsporing, winning, opslag of het transport van olie en gas.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, bewerkstellingen de regels dat:
 - a. de compensatie niet leidt tot nettoverlies van de oppervlakte, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden;
 - b. de compensatie plaatsvindt:
 - 1°. aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;
 - 2°. door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied niet kan worden gevergd, of
 - 3°. op financiële wijze indien zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkwaardige waarden niet kan worden gevergd.
5. Ten aanzien van een bestemmingsplan dat nieuwe of wijziging van bebouwing of terreinverharding binnen een kazerne of militaire werken opslagplaats groter dan 5 hectare of binnen het verharde of bebouwde gedeelte van een oefenterrein, een schietterrein, een vliegbasis of een vliegveld mogelijk maakt, stelt de verordening uitsluitend de eis, bedoeld in het tweede lid, onder c.

Artikel 2.10.6 (saldobenadering in verordening)

In afwijking van artikel 2.10.5, eerste lid, regelt de verordening, bedoeld in artikel 2.10.4, dat een bestemmingsplan een activiteit of combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit per saldo te verbeteren en de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur per saldo te behouden, mogelijk kan maken, voor zover die activiteit of combinatie van activiteiten blijkt een in een provinciale of intergemeentelijke structuurvisie vastgelegde integrale gebiedsvisie in onderlinge samenhang of in onderlinge samenhang met activiteiten in een ander bestemmingsplangebied:

- a. de kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur verbetert, waarbij de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur gelijk blijft, of
- b. het gebied dat door de activiteiten verloren gaat zodanig gecompenseerd wordt dat de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur gelijk blijft.

Artikel 2.10.7 (verhouding herbegrenzingsbevoegdheid en toepassing nee-tenzij en saldobenadering)

Een bestemmingsplan waarvoor in verband met de toepassing van de regels, bedoeld in de artikelen 2.10.5, tweede lid, en 2.10.6, eerste lid, een wijziging van de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur is benodigd, kan slechts worden vastgesteld nadat provinciale staten met toepassing van artikel 2.10.3 de aanwijzing van de ecologische hoofdstructuur hebben gewijzigd.

TITEL 2.11 Primaire waterkeringen buiten het kustfundament

Artikel 2.11.1 (begripsomschrijvingen)

In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

beschermingszone: beschermingszone als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet, voor zover grenzend aan een primaire waterkering;

kustfundament: gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 2;

primaire waterkering: primaire waterkering als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet, voor zover gelegen buiten het kustfundament.

Artikel 2.11.2 (hoofdbestemming primaire waterkering en aanduiding beschermingszones)

Artikel 2.3.3 is van overeenkomstige toepassing op gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, of beschermingszones.

Artikel 2.11.3 (algemene regels ter zake van de primaire waterkering en gronden in de beschermingszone)

Ten aanzien van gronden waarop een primaire waterkering ligt of die de functie van primaire waterkering hebben, of beschermingszones, vindt geen wijziging plaats van de bestemming van dat gebied ten opzichte van het voorafgaande geldende bestemmingsplan, voor zover de nieuwe bestemming ontwikkelingen mogelijk maakt die het onderhoud, de instandhouding of de versterking van de primaire waterkering kunnen belemmeren.

TITEL 2.12 IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte)

Artikel 2.12.1 (begripsomschrijvingen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

IJsselmeergebied: gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 11;

nieuwe bebouwing: het oprichten van bouwwerken, anders dan het vervangen van bouwwerken door bouwwerken van gelijke omvang.

2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen het IJsselmeergebied.

Artikel 2.12.2 (bestemmingsplannen)

1. Een bestemmingsplan bevat geen bestemmingen die ten opzichte van het bestemmingsplan dat gold op 22 december 2009, nieuwe bebouwing of landaanwinningen mogelijk maken. Indien op 22 december 2009 geen bestemmingsplan gold maakt een bestemmingsplan geen nieuwe bebouwing of landaanwinningen mogelijk.
2. Het eerste lid geldt niet voor woningbouw en daaraan gerelateerde activiteiten, watergerelateerde activiteiten anders dan grootschalige industriële activiteiten, inpolderingen of andere landaanwinningen met een totale oppervlakte per gemeente van ten hoogste:

- a. 350 hectare voor de gemeente Amsterdam, ten behoeve van IJburg tweede fase;
 - b. 700 hectare voor de gemeente Almere ten behoeve van de Schaalsprong Almere;
 - c. 5 hectare voor de gemeente Almere in de Randmeren, welke wordt afgetrokken van de in onderdeel b genoemde 700 hectare;
 - d. 150 hectare voor de gemeente Lelystad;
 - e. 35 hectare voor de gemeente Harderwijk ten behoeve van het project Waterfront Harderwijk;
 - f. 5 hectare, aansluitend op de bestaande bebouwing, voor de overige gemeenten.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op overstroombare natuurontwikkeling.
 4. De maximaal toegestane uitbreiding van de oppervlakte, bedoeld in het tweede lid, wordt bepaald op basis van de gemeentelijke indeling op 22 december 2009.

TITEL 2.13 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

Artikel 2.13.1 (algemeen)

1. In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - erfgoed van uitzonderlijke universele waarde*: gebied als bedoeld in artikel 2.13.2;
 - kernkwaliteiten*: in bijlage 13 aangegeven essentiële landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken van een erfgoed van uitzonderlijke universele waarde.
2. Deze titel is van toepassing op gronden binnen de grenzen van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Artikel 2.13.2 (begrenzing)

1. Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:
 - a. Nieuwe Hollandse Waterlinie, waarvan de plaats indicatief geometrisch is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 12;
 - b. Romeinse Limes, waarvan de plaats indicatief geometrisch is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 12;
 - c. Werelderfgoed De Beemster, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 12;
 - d. Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op kaart 12.
2. Bij verordening werken de desbetreffende provinciale staten de begrenzing van de erfgoederen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, geometrisch nader uit.
3. Indien de nadere plaatsbepaling en begrenzing, bedoeld in het tweede lid, niet binnen een jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze titel zijn vastgesteld, stellen Onze Minister en Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de nadere plaatsbepaling en begrenzing bij ministeriële regeling vast.

Artikel 2.13.3 (kernkwaliteiten)

In bijlage 13 zijn voor ieder erfgoed van uitzonderlijke universele waarde de kernkwaliteiten in hoofdlijnen beschreven.

Artikel 2.13.4 (provinciale verordening)

1. In het belang van de instandhouding en versterking van de door het provinciaal bestuur uitgewerkte en geobjectiveerde kernkwaliteiten voor te onderscheiden delen van de erfgoederen worden bij provinciale verordening regels gesteld over de inhoud van of de toelichting bij bestemmingsplannen.
2. Bij de verordening worden in ieder geval regels over de inhoud van bestemmingsplannen gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan

ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan nieuwe bestemmingen of een wijziging van regels ter zake van het gebruik van de grond kan bevatten, mits de uitgewerkte kernkwaliteiten, bedoeld in het eerste lid, worden behouden of versterkt.

HOOFDSTUK 3 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 3.1 (termijn uitvoering algemene regels)

Voor zover dit besluit strekt tot aanpassing van een bestemmingsplan dat van kracht is, stelt de gemeenteraad uiterlijk binnen drie jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een bestemmingsplan vast met inachtneming van dit besluit.

Artikel 3.2 (ontheffingsbevoegdheid)

1. Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister die het aangaat, kan op aanvraag van burgemeester en wethouders of van gedeputeerde staten ontheffing verlenen van de bepalingen van hoofdstuk 2, indien de verwezenlijking van een onderdeel van het gemeentelijk of provinciaal ruimtelijk beleid in verhouding tot de met de nationale belangen die worden gediend met die bepalingen onevenredig wordt belemmerd.
2. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden indien de betrokken nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken.

Artikel 3.3 (uitvoeringsregels)

Indien in dit besluit geregelde onderwerpen in het belang van een goede uitvoering van dit besluit nadere regeling behoeven, kan deze geschieden bij ministeriële regeling.

Artikel 3.4 (samenloop)

Indien er sprake is van strijdigheid van het bepaalde bij of krachtens titel 2.3, 2.4 of 2.5 met het bepaalde bij of krachtens titel 2.6, geldt het bepaalde bij of krachtens titel 2.6.

Artikel 3.5 (tijdstip vaststelling provinciale verordeningen)

Uiterlijk negen maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit stellen provinciale staten een verordening als bedoeld in dit besluit vast.

Artikel 3.6 (wijziging Besluit ruimtelijke ordening)

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening wordt onder vernummering van het tweede lid tot derde lid een lid ingevoegd, luidende:

2. In de toelichting bij het bestemmingsplan wordt met het oog op het voorzien in een aantoonbare regionale of intergemeentelijke behoefte aan bedrijventerreinen, haventerreinen, kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties en andere stedelijke voorzieningen beschreven op welke wijze rekening is gehouden met de navolgende voorkeursvolgorde:
 - a. het voorzien in de behoefte binnen een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur, met uitzondering van lineaire bebouwing langs wegen, waterwegen of dijken, door locaties voor herstructurering of transformatie te benutten;
 - b. het voorzien in de behoefte op locaties die passend, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Artikel 3.7 (inwerkingtreding)

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 3.8 (citeertitel)

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

**Bijlagen 1 tot en met 12
kaarten**

Bijlage 13: kernkwaliteiten van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde (artikel 2.13.3)

	kernkwaliteiten
Werelderfgoed De Beemster	<p>1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, vroeg zeventiende-eeuwse (landschaps)architectonische geheel van de droogmakerij De Beemster, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het vierkante gridpatroon van wegen en waterlopen en rechthoekige percelen; - de ringdijk en ringvaart (continuïteit en eenheid in vormgeving); - het centraal gelegen dorp (Middenbeemster) op een assenkruis van wegen; - bebouwing langs de wegen; - de relatief hooggelegen wegen met laanbeplanting; - de monumentale en typerende (stolp)boerderijen en restanten van buitens; - de oude negentiende-eeuwse gemalen en molengangen; - de structuur en het karakter van het (beschermde) dorpsgezicht van Middenbeemster; <p>2. Grote openheid;</p> <p>3. Voor zover het werelderfgoed De Beemster samenvalt met het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam, zijn de uitgewerkte universele waarden van het werelderfgoed De Stelling van Amsterdam tevens van toepassing op het werelderfgoed De Beemster.</p>
Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam	<p>1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laatnegentiende-eeuwse en vroegtwaalfde-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een doorgaand stelsel van liniedijken in een grote ring om Amsterdam; - sluizen en voor- en achterkanalen; - de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken; - inundatiegebieden; - voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied); - de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten; <p>2. Relatief grote openheid;</p> <p>3. Groene en relatief stille ring rond Amsterdam.</p>

<p>Nieuwe Hollandse Waterlinie</p>	<p>1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inundatiegebieden; - zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving; - voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten; - waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden; - overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten; - de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten; - de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem; <p>2. Grote openheid;</p> <p>3. Groen en overwegend rustig karakter.</p>
<p>Romeinse Limes</p>	<p>De unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt langs de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden; - militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens; - scheepswrakken.